

EU en Mercosur ondertekenen Partnerschapsovereenkomst en Interim-handelsovereenkomst

Op 17 januari 2026 hebben de Europese Unie en de Mercosur-landen (Argentinië, Brazilië, Paraguay en Uruguay) de EU-Mercosur Partnerschapsovereenkomst (EMPA) en een daarbij behorende Interim-handelsovereenkomst (iTA) ondertekend.

De overeenkomsten creëren een nieuw handelsraamwerk tussen de EU en Mercosur, met een sterke nadruk op tarief liberalisatie voor goederen die tussen beide handelsblokken worden verhandeld. Na toepassing zullen de overeenkomsten de douanerechten op een breed scala aan producten die grensoverschrijdend tussen de EU en Mercosur worden verhandeld aanzienlijk verlagen of volledig afschaffen.

Tarief liberalisatie en douane-impact

De afschaffing van tarieven op EU-exporten naar Mercosur, en omgekeerd, zal naar verwachting aanzienlijke commerciële kansen creëren voor ondernemingen die actief zijn in handelsstromen tussen de EU en Mercosur. Sectoren die naar verwachting het meest zullen profiteren, zijn onder meer:

- agro-voedselproducten zoals wijn, sterke dranken, zuivelproducten en olijfolie; en
- industriële goederen, waaronder auto's, machines, textiel en kleding, farmaceutische producten en chemicaliën.

Volgens de Europese Commissie kunnen EU-exporten naar Mercosur, zodra de tariefafschaffing volledig is doorgevoerd, leiden tot jaarlijkse besparingen op douanerechten van circa € 4 miljard.

Deze besparingen op douanerechten zijn voorwaardelijk aan naleving van de preferentiële oorsprongsregels van de overeenkomst en de toepasselijke douaneformaliteiten.

Bescherming van gevoelige agro-voedselsectoren

Naast tarief liberalisatie heeft de EU een aantal maatregelen opgenomen ter bescherming van gevoelige agro-voedselsectoren. Deze omvatten:

- tariefcontingenten (TRQ's) die de preferentiële markttoegang beperken voor bepaalde gevoelige producten van oorsprong uit Mercosur;
- een juridisch bindend bilateraal vrijwaringsmechanisme, dat de EU in staat stelt op te treden bij een plotselinge toename van invoer uit Mercosur; en
- versterkte controles om te voorkomen dat niet-conforme producten de EU-markt betreden, waaronder aanvullende audits in derde landen en aangescherpte controles aan de EU-grenzen.

Deze maatregelen zijn relevant voor importeurs, aangezien zij gevolgen kunnen hebben voor de douaneafhandeling, het beheer van tariefcontingenten en de naleving van douaneverplichtingen.

Ratificatie en inwerkingtreding

Na ondertekening zullen de EU en Mercosur hun respectieve ratificatieprocedures volgen.

- De EMPA vereist ratificatie door alle EU-lidstaten overeenkomstig hun nationale constitutionele procedures.
- De iTA, die betrekking heeft op aangelegenheden die onder de exclusieve bevoegdheid van de EU vallen (waaronder douanerechten en handel in goederen), zal een EU-only ratificatieprocedure volgen. Dit vereist de goedkeuring van het Europees Parlement en de vaststelling van een besluit door de Raad, waarna de iTA in werking kan treden.

De iTA zal tijdelijk van toepassing zijn en vervalt zodra de EMPA in werking treedt.

Praktische aandachtspunten voor bedrijven

Bedrijven die handel drijven tussen de EU en Mercosur wordt geadviseerd hun toeleveringsketens en inkoopstructuren tijdig te evalueren, om te beoordelen of en op welke wijze zij kunnen profiteren van de preferentiële tariefbehandeling onder de overeenkomsten.

In het bijzonder dienen ondernemingen te beoordelen:

- of hun producten naar verwachting voldoen aan de preferentiële oorsprongsregels;
- de beschikbaarheid en betrouwbaarheid van oorsprongsdocumentatie (zoals leveranciersverklaringen); en
- de mogelijke impact van tariefcontingenten, vrijwaringsmaatregelen en versterkte douanecontroles op hun handelsstromen.

Het niet voldoen aan oorsprongs- of nalevingsvereisten kan leiden tot weigering van preferentiële behandeling, navorderingen van te weinig betaalde douanerechten en een verhoogd douanerisco.

Wij ondersteunen graag bij het analyseren van de douane implicaties van de EU-Mercosur-overeenkomsten en bij de voorbereiding op de implementatie daarvan, onder meer door middel van preferentiële oorsprongsanalyses en reviews van toeleveringsketens.

KPMG Meijburg & Co
21 januari 2026

De in dit memorandum opgenomen informatie is van algemene aard en heeft geen betrekking op de specifieke omstandigheden van een bepaald individu of een bepaalde entiteit. Hoewel bij de totstandkoming van dit memorandum de grootst mogelijke zorgvuldigheid is betracht, kunnen wij niet garanderen dat de daarin opgenomen informatie op de datum van ontvangst juist en volledig is of dat in de toekomst zal blijven. Op grond van deze informatie dient geen actie ondernomen te worden zonder adequate professionele advisering na een grondig onderzoek van de specifiek van toepassing zijnde situatie,